

PATVIRTINTA

Utenos regiono plėtros tarybos
administracijos direktoriaus

2026 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr.VĮ-34

UTENOS REGIONO PLĖTROS TARYBOS ANTI KORUPCINIO ELGESIO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Utenos regiono plėtros tarybos antikorupcinio elgesio taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato pagrindinius Utenos regiono plėtros tarybos (toliau – Taryba) administracijos direktoriaus, administracijos darbuotojų (toliau kartu – Tarybos darbuotojai) skaidrios veiklos ir antikorupcinio elgesio principus, kurių jie įpareigojami laikytis atlikdami teisės aktuose nustatytas pareigas ir vykdydami jiems pavestas funkcijas.

2. Taisyklių tikslas – kurti ir palaikyti atsparią korupcijai darbo aplinką Taryboje, ugdyti Tarybos darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą, atsparumą korupcijai, lojalumą, atsakingumą ir sąžiningumą, didinti Tarybos veiklos skaidrumą, viešumą, Tarybos darbuotojų autoritetą ir pasitikėjimą jais visuomenėje.

3. Tarybos darbuotojai, įgyvendindami jiems pavestus uždavinius ir funkcijas, įsipareigoja laikytis Lietuvos Respublikos ir tarptautinių teisės aktų, reglamentuojančių korupcijos prevenciją, reikalavimų, netoleruoti korupcinio elgesio, neteisėtų dovanų, nepotizmo, interesų konflikto, kyšininkavimo, papirkimo, prekybos poveikiu, piktnaudžiavimo pareigomis ir kitų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų bei kitų teisės normų pažeidimų.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. *Artimi asmenys* – deklaruojančio asmens sutuoktinis, sugyventinis, partneris, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka (toliau – partneris), taip pat jų ir deklaruojančio asmens tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai.

4.2. *Dovana* – bet koks neatlygintinai perduodamas turtas ar turtinė teisė. Dovana apima viską, ką galima įvertinti pinigais, t. y. daiktus, paslaugas, įvairias pramogas, nuolaidas, dovanų čekius, svertingumą, paskolas.

4.3. *Interesų konfliktas* – situacija, kai asmuo, eidamas savo tarnybines pareigas, privalo atlikti tam tikrą veiksmą, tačiau tas veiksmas (tarnybinių funkcijų dalis, pavedimas ar pan.) yra susijęs ne tik su jo tiesioginėmis pareigomis, bet ir su jo ar jam artimo asmens privačiu interesu.

4.4. *Klientelizmas* – galia grindžiami politiniai santykiai ir sprendimų priėmimo procedūros.

4.5. *Taisyklių pažeidimas* – šiose Taisyklėse nustatytų elgesio normų pažeidimas, padarytas tiek veikimu, tiek neveikimu dėl darbuotojo kaltės.

4.6. *Korupcija* – piktnaudžiavimas įgaliojimais siekiant naudos sau ar kitam asmeniui viešajame ar privačiame sektoriuje.

4.7. *Korupcijos prevencija* – sisteminga veikla, kuria siekiama didinti viešojo ir privataus sektorių subjektų atsparumą korupcijai ir kuri apima korupcijos rizikos veiksmų nustatymą, įvertinimą, šalinimą ir (ar) mažinimą, sudarant bei įgyvendinant korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių sistemą.

4.8. *Kronizmas* – draugų ir bičiulių protegavimas ir jų globa, naudojantis turimomis pareigomis bei statusu.

4.9. *Lobistinė veikla* – fizinio asmens, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinio veiksmai, kuriais siekiama daryti įtaką valstybės politikams, pareigūnams, tarnautojams ir kitiems teisėkūroje pagal darbinės funkcijas dalyvaujantiems viešojo sektoriaus atstovams, kad lobistinės veiklos užsakovo ar lobistinės veiklos naudos gavėjo interesais būtų priimami arba nepriimami teisės aktai.

4.10. *Nepotizmas* – savo artimų asmenų protegavimas ir jų globa naudojantis užimamomis tarnybinėmis pareigomis bei statusu.

4.11. *Paslauga* – bet kokia ekonominė gėrybė, tenkinanti vartotojo poreikius, bet neturinti materialios formos. Jos negalima išsaugoti, todėl ji dažniausiai suvartojama gavimo metu. Paslaugos paprastai gali apimti mokymus, transporto, apgyvendinimo, maitinimo išlaidas ir pan.

4.12. *Pažeidimų atskleidimas* yra veiksmas, kai asmuo išreiškia susirūpinimą arba atskleidžia informaciją apie subjektų neteisėtus veiksmus ir neveikimą, kurie kelia grėsmę arba gali pakenkti visuomenės interesui.

4.13. *Privatūs interesai* – deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) suinteresuotumas asmenine turtine ar neturtine nauda, deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) moralinė skola, moralinis įsipareigojimas ar kitas panašaus pobūdžio interesas deklaruojančiam asmeniui atliekant tarnybines pareigas.

4.14. *Skaidrumas* – veiklos politika, susijusi su atvirumu, viešumu, atskaitingumu, sprendimus priimančiųjų atsakomybe, sprendimų pagrįstumu, aiškumu, informacijos sklaida, komunikavimu.

4.15. *Viešieji interesai* – visuomenės suinteresuotumas, kad deklaruojantys asmenys visus sprendimus priimtų nešališkai ir teisingai.

5. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatyme ir Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme.

II SKYRIUS

SKAIDRIOS VEIKLOS IR ANTIKORUPCINIO ELGESIO PRINCIPAI

6. Tarybos pagrindiniai antikorupcinio elgesio principai, padedantys pasiekti geresnių rezultatų:

6.1. *Pagarba žmogui, jo teisėms ir laisvėms*. Tarybos darbuotojai privalo gerbti ir nepažeisti žmogaus teisių ir orumo, savo kalba, veiksmais ar siūlomais sprendimais nediskriminuoti atskirų asmenų ar visuomenės grupių lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu ir imtis visų teisėtų priemonių pastebėjus diskriminacijai sustabdyti.

6.2. *Nepakantumas korupcijai*. Netoleruojamas korupcijos pasireiškimas jokiais formomis: kyšininkavimas, nepotizmas, kronizmas, neteisėtas atlygis, papirkimas, prekyba poveikiu, piktnaudžiavimas ar kitos korupcinio pobūdžio veikos, kuriomis būtų siekiama naudos sau ar kitiems asmenims. Jeigu Tarybos darbuotojui norima įteikti neteisėtą atlygį, turi būti atsisakoma jį priimti. Jei neteisėtas atlygis turi korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių (atlygiu siekiama daryti įtaką darbuotojui, kad jis teisėtai ar neteisėtai veiktų arba neveiktų vykdydamas įgaliojimus), darbuotojas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsniu, privalo informuoti teisėsaugos institucijas, įgydamas asmens teisinę apsaugą, kaip tai yra numatyta Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme.

6.3. *Skaidrumas ir viešumas*. Tarybos veikla turi būti vieša ir suprantama, atvira įvertinti. Tarybos darbuotojai savo veikloje privalo užtikrinti teisės aktuose nustatytą savo veiksmų, priimamų sprendimų ir atliekamų darbų viešumą, prireikus pateikti sprendimų priėmimo bei darbų atlikimo motyvus, teikti informaciją vienas kitam bei kitiems viešojo sektoriaus subjektams ir visuomenei (informacijos teikimas gali būti ribojamas tik teisės aktuose nustatytais atvejais), vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto bei elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog tokio konflikto nėra. Skaidrumas yra suprantamas ne tik kaip informacijos viešinimas, bet ir kaip aiškiai parodomas atsakingų veiksmų atlikimas.

6.4. *Atsakomybė*. Tarybos darbuotojai turi atsakyti už savo sprendimus, veiksmų padarinius, tinkamą informacijos, dokumentų naudojimą ir jų konfidencialumą.

6.5. *Objektyvumas*. Tarybos darbuotojų sprendimų priėmimas ir kiti veiksmai vykdant pavestas tarnybines funkcijas turi būti nešališki ir objektyvūs.

6.6. *Teisingumas*. Tarybos darbuotojai privalo vienodai tarnauti visiems žmonėms, nepaisydami tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų; būti teisingi nagrinėdami prašymus, skundus, pareiškimus, nepiktnaudžiauti suteiktomis galiomis, naudoti savo darbo laiką efektyviai ir tik tarnybinių funkcijų vykdymui.

6.7. *Sąžiningumas ir nešališkumas*. Tarybos darbuotojai privalo deklaruoti savo privačius interesus teisės aktų nustatyta tvarka ir atvejais, elgtis nepriekaištingai, nepriimti, neteikti ir nesiūlyti netinkamų dovanų, nebūti korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ar kitų teisės aktais uždraustų veikų iniciatoriais, planuotojais ar vykdytojais, vengti asmeniškumo, išklausti ir pateikti tokią informaciją, kuri padėtų asmeniui priimti tinkamiausią sprendimą, nedemonstruoti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms.

III SKYRIUS ANTI KORUPCINIO ELGESIO NORMOS

7. Tarybos administracijos direktorius užtikrina sprendimų objektyvumą, susilaikydamas nuo bet kokių veiksmų, kurie galėtų suteikti pagrindo abejoti Tarybos administracijos direktoriaus nešališkumu, savo elgesiu rodo pavyzdį pavaldiems darbuotojams.

8. Tarybos darbuotojai, atlikdami jiems pavestas funkcijas, neturi teisės priimti ir (ar) teikti dovanų, išskyrus teisės aktuose nustatytas reprezentacijai skirtų dovanų išimtis.

9. Teisės aktų nustatyta tvarka ir pagrindais Tarybos darbuotojai privalo deklaruoti viešuosius ir privačius interesus, pajamų ir turto deklaravimo prievolės pagrindais nustatyti Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio bei Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymuose.

10. Tarybos darbuotojams draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas funkcijas, jeigu atliekamos funkcijos yra susijusios su jų privačiais interesais. Tokiu atveju Tarybos darbuotojas turi nusišalinti ar būti nušalintas nuo bet kokių interesų konfliktą sukeliančių ar galinčių sukelti klausimų nagrinėjimo ir (ar) sprendimų rengimo, svarstymo ir (ar) priėmimo, teisės aktų nustatyta tvarka ir pagrindais.

11. Tarybos administracijos direktorius pagal kompetenciją kontroliuoja, kaip Tarybos darbuotojai laikosi viešųjų ir privačių interesų derinimo reikalavimų, teikia rekomendacijas, konsultuoja, ugdo darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą, siekdami užtikrinti efektyvią viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevenciją.

12. Taryba savo interneto svetainėje viešina visą informaciją, kurią privalo atskleisti vadovaujantis teisės aktų reikalavimais. Tarybos darbuotojai tiesiogiai ar netiesiogiai nenaudoja informacijos, kurią sužinojo vykdydami funkcijas, asmeninei ir (ar) kitų asmenų naudai gauti. Nedarbo metu ar nutrūkus darbo santykiams su Taryba, Tarybos darbuotojai privalo užtikrinti informacijos, kurią sužinojo vykdydami funkcijas Taryboje, konfidencialumą teisės aktų nustatyta

tvarka, tiesiogiai ar netiesiogiai nenaudoti šios informacijos asmeninei ir (ar) kitų asmenų naudai gauti.

13. Tarybos administracijos direktorius įsipareigoja savo asmeniniu pavyzdžiu, kasdieniais darbais kurti ir palaikyti antikorupcinę aplinką, pagrįstą pagarba darbuotojams, paslaugų gavėjams ir kitiems asmenims, kuomet vadovų ir darbuotojų dialogas, abipusis pasitikėjimas, aiškus kiekvieno darbuotojo funkcijų, atsakomybių ir lūkesčių nustatymas, kompetentingas bendradarbiavimas su interesantais ir kitais asmenimis skatina antikorupcinės, racionalios ir efektyvios veiklos įgyvendinimą, stiprina dalykinę reputaciją ir didina visuomenės pasitikėjimą.

14. Draudžiamos bet kokio pobūdžio dovanos, materialinė parama ar kita Tarybos ištekliais politinėms partijoms, jų atstovams, taip pat kandidatams į politines pareigas.

15. Tarybos darbuotojas neatlieka veiksmų, kurie gali būti suvokiami kaip dovanų laukimas, nepriima ir neteikia dovanų, jeigu jos gali būti suvokiamos kaip siekis tiesiogiai ar netiesiogiai paveikti asmens veiksmus ir sprendimus.

16. Taryba imasi visų būtinų priemonių, kad savo veikloje užkirstų kelią korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų bei kitų teisės normų pažeidimams.

IV SKYRIUS

KORUPCIJAI ATSPARIOS APLINKOS KŪRIMO PRIEMONĖS

17. Taryboje taikomos šios korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės:

17.1. *Antikorupcinio elgesio principų diegimas.* Tarybos administracijos direktoriaus įsakymu patvirtinta Tvarka, kurioje, kartu su kitais Tarybos vidaus dokumentais, nustatomi Tarybos darbuotojų skaidrios veiklos ir antikorupcinio elgesio principai.

17.2. *Teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas.* Taryboje Korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais atliekamas norminių teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas teisės aktuose nustatyta tvarka. Pasirašyta ir institucijoje nustatyta tvarka užregistruota Teisės akto projekto antikorupcinio vertinimo pažyma skelbiama Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS) teisės aktų nustatyta tvarka.

17.3. *Viešųjų ir privačių interesų deklaravimas.* Privačių interesų deklaravimas yra viena iš veiksmingiausių interesų konfliktų prevencijos viešajame sektoriuje priemonių, padedančių nustatyti galimas grėsmes ir apie jas tinkamai informuoti Tarybos administracijos direktorių, kolegas, plačiąją visuomenę. Deklaracija pateikiama per vieną mėnesį nuo išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo į pareigas dienos. Jeigu pateiktoje deklaracijoje nurodyti duomenys apie deklaruojančio asmens ir jo sutuoktinio, sugyventinio, partnerio privačius interesus pasikeitė, deklaruojantis asmuo privalo deklaraciją patikslinti per 30 kalendorinių dienų nuo duomenų pasikeitimo dienos. Jeigu paaiškėja naujos aplinkybės, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas, deklaruojantis asmuo privalo deklaraciją papildyti nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas po šių aplinkybių paaiškėjimo. Tarybos darbuotojams prievolė deklaruoti privačius interesus nustatyta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme.

17.4. *Antikorupcinio sąmoningumo stiprinimas.* Tarybos administracijos direktorius, atsižvelgdamas į darbuotojų švietimo antikorupcine tema poreikį, organizuoja darbuotojų mokymus korupcijos prevencijos temomis. Taryba taip pat bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos ir (ar) kitų valstybės institucijų atstovais.

17.5. *Pranešimų apsaugos užtikrinimas.* Efektyvūs pranešimų apie neetišką elgesį ir korupciją mechanizmai yra svarbūs korupcijos prevencijai, korupcijos rizikų valdymui ir korupcijos užkardymui. Galimybė saugiai ir paprastai pranešti apie galimus korupcijos atvejus – itin svarbi kovos su korupcija dalis. Taryboje skatinami darbuotojų pranešimai apie pastebėtus galimus korupcijos atvejus ar kitokius pažeidimus. Taryboje draudžiama prieš asmenį, kuris pateikė informaciją apie

pažeidimą, imtis drausminio poveikio priemonių, atleisti jį iš darbo ar tarnybos, pažeminti jo pareigas, perkelti į kitą darbo vietą arba taikyti bet kokias kitas neigiamo poveikio priemones, kurių sąrašas nėra baigtinis, ir būtų taikomas ne tik tiesiogiai darbdaviui, bet ir kitiems įstaigos darbuotojams.

17.6. *Pranešimų būdai.* Taryba organizacine prasme yra mažas viešas juridinis vienetas, todėl, siekiant užtikrinti pranešėjų apsaugą, pranešėjas informaciją apie korupcijos apraiškas ar piktnaudžiavimą tarnybine padėtimi, kitas nusikalstamas veikas ar kitus teisės pažeidimus atskleidžia išorinėms priežiūros įstaigoms. Pranešėjams siūloma siųsti pranešimus tiesiogiai kompetentingam subjektui. Pranešėjas privalo pranešti per įmanomai trumpiausią laiką nuo sužinojimo momento, jeigu gauna duomenų, leidžiančių pagrįstai manyti, kad buvo padaryta ir (ar) daroma ši veika ir (ar) rengiamasi ją daryti.

17.7. *Pažeidimų tyrimas.* Siekiant, kad įstaigoje nebūtų toleruojama korupcija, būtina preciziškai tirti padarytus pažeidimus, kad nesusiformuotų tolerancijos padarytiems pažeidimams „slenkstis“. Tarybos pažeidimus pagal kompetenciją tiria išorinė priežiūros įstaiga. Tarybos administracijos direktorius užtikrina išorinės priežiūros įstaigos pateiktų išvadų ir (ar) rekomendacijų įgyvendinimą Taryboje.

17.8. *Korupcijos rizikos valdymas.* Tarybos veiklos rizikos identifikuojamos, vertinamos, priimami ir įgyvendinami sprendimai dėl rizikų valdymo vadovaujantis įstaigoje patvirtinta rizikų vertinimo tvarka.

18. Taryboje, siekiant valdyti korupcijos pasireiškimo rizikas, gali būti taikomos ir kitos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ar kituose teisės aktuose nurodytos ar rekomenduojamos korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės.

V SKYRIUS TAISYKLIŲ REIKALAVIMŲ LAIKYMASIS

19. Visi Tarybos darbuotojai privalo susipažinti su Taisyklėmis.

20. Susipažindami su Taisyklėmis darbuotojai įsipareigoja laikytis jose nustatytų reikalavimų.

21. Tarybos darbuotojų elgesys ar veikla, pažeidžianti Taisyklių reikalavimus yra pagrindas darbuotojui taikyti drausminę atsakomybę.

22. Tarybos darbuotojas privalo:

22.1. nedelsdamas informuoti Tarybos administracijos direktorių apie kilusį viešųjų ir privačių interesų konfliktą ir nusišalinti nuo dalyvavimo tolesnėje sprendimo rengimo, svarstymo ir priėmimo procedūroje;

22.2. vykdydamas funkcijas ir laisvu nuo pareigų atlikimo laiku nediskredituoti Tarybos autoriteto, laikytis nustatytų Tarybos vidaus taisyklių;

22.3. nepiktnaudžiauti einamomis pareigomis, nenaudoti dokumentų, patvirtinančių einamas pareigas ir suteiktus įgaliojimus, norėdamas paveikti kitus asmenis priimti palankų sprendimą;

22.4. pranešti apie jam žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką Taryboje nustatytais pranešimų kanalais.

23. Taryba garantuoja apie pažeidimus pranešančių asmenų konfidencialumą ir imasi visų priemonių, kad tokie asmenys būtų apsaugoti nuo bet kokių galimų neigiamų pasekmių.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Taisyklės yra Tarybos vidaus dokumentų sudėtinė dalis.

25. Pasikeitus Tarybos veiklos aplinkai (politinei, socialinei, teisinei, ekonominei), remiantis įgyta nauja patirtimi, Taisyklės gali būti keičiamos, papildomos.
 26. Taisyklės skelbiamos Tarybos interneto svetainėje.
-